

[Aksel Larsen.]

ningslov; men de skattelempler, denne udskrivningslov tilbyder en meget betydelig del af skatteyderne, vil og kan regeringen jo ikke stå ved, medmindre den får dækning og mere end dækning gennem en anden indtægtslov — som her foreslået: gennem omsen. Det vil sige, at regeringen må have kalkuleret med, at hele skattelovskomplekset skulle kunne færdiggøres og endeligt vedtages af folketinget inden 1. april — dette må da vist betragtes som næsten umuligt. På den anden side er jeg fuldkommen klar over, at hvis regeringen ikke får absolut bindende tilsagn om, at den vil få dækning og mere end dækning på anden måde, så vil den ikke kunne gå med til at gennemføre forslaget til udskrivningslov, således som det her foreligger, og det bringer os jo i en ganske interessant situation, som der dog findes udveje af.

Naturligvis skal vi her i folketinget gøre, hvad der er menneskelig muligt for at få gennemarbejdet forslagene inden for den alt for korte frist, der er givet os. Hvis det ikke skulle lykkes, er skylden imidlertid regeringens, uanset at der inden for dens partier og disse partier imellem har været vanskeligheder, som forsinkede tidspunktet for færdiggørelsen af forslagene. Det vidner imidlertid om en vis særlig art af respekt for vælgerne, at regeringen ikke fremsatte sine skatteforslag før kommunevalget den 6. marts, men først 3 dage efter, at vælgerne havde sat deres kryds på stemmesedlerne. Det er meget svært at karakterisere dette som, hvad det ærede medlem hr. Albertsen vist ville kalde en redelig politik.

I fredags måtte jeg på grund af ukendskab til lovforslagenes indhold afstå fra at udtale mig nærmere om dem og især afstå fra at sige noget særligt om omsætningskatten. Lad mig så nu — før jeg går nærmere ind på forslaget herom — sige noget i almindelighed om dette nye store dyr i skattepolitikens åbenbaring.

Vi er tilhængere af en skattereform og har længe krævet en sådan. Vi havde imidlertid ikke ventet, at den skulle bestå i en almindelig omsætningskat, altså en yderligere overgang fra direkte skat på indtægt til skat på forbrug. Havde det ikke været naturligere for en finansminister, der fra praktisk virke kender vort skattesy-

stems svagheder, og som må have meget nær rapport til regeringschefen, der tidligere meget energisk har ytret ønske om at afskaffe de værste af disse svagheder, at benytte lejligheden til at bane vejen for en gennemgribende skattereform i stedet for at belaste det gamle system med et nyt skatteopkrævningsapparat, der så sandelig ikke bliver billigt at administrere, hvis lovovertrædelserne, altså skattesnyderiet, skal begrænses nogenlunde? Vi skal vel gætte på en 25-30 mill. kr. i årlige omkostninger ved omsætningskattens administration.

At den nye skat kaldes en oms, skal ikke få os til at korse os, selv om forsigtighed med fænomenet er tilrådelig. Vi ved nemlig godt, at en oms i de rette hænder kan afrettes således, at den under visse forhold kan vise sig venlig mod menigmand, eller — for at forlade utidig billedtale om dette alvorlige emne — vi vil ikke anse det for principielt uladsiggørligt at konstruere og praktisere en omsætningskat, der er således afbalanceret gennem lempelser i den direkte beskatning og ved tilskud, at den rammer retfærdigt. I den form, hvori skatteforslagene nu foreligger, er dette ikke tilfældet, og alene af den grund er skatteforslagene ikke antagelige for os; der må betydelige ændringer til i dem, og samtidig må vi have tilsagn om alvorlige reformer andetsteds i skattelovgivningen. Jeg skal komme ind på vore ønsker i så henseende noget senere.

At afbalancere en omsætningskat, som jeg har talt om, er kun muligt, hvis man opretholder en såpas stor direkte indkomstbeskatning, at midlet til afbalancering er til stede. Dette rejser igen spørgsmålet om, hvilke garantier man kan få for, at dette vil blive tilfældet, ikke blot i det første år eller de første år, men også på længere sigt.

Hertil kommer imidlertid, at har vi én gang fået omsen indført, må vi regne med, at den slipper vi ikke af med igen. Det er rigtigt, det er forbandet rigtigt, hvis jeg må have lov at sige det, at en oms i detailledet kan være et smidigt apparat til at regulere skatteudskrivningen, samtidig med at den naturligvis har andre særdeles praktiske følger for skatteindtægterne til regeringen. En gang indført kan dens procent-sats, der nu foreslås sat til 5, med næsten øjeblikkelig virkning reguleres op eller ned. At den nogen sinde skulle give sig til at